

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติที่มี

ชายแดนติดกับประเทศไทย¹

สร้อยประทุม ไหม่เงิน²

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัจจุบันมีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 ซึ่งเป็นบทบัญญัติแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องการจัดการการทำงานของคนต่างด้าวและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็ตาม แต่ผู้ศึกษาก็ยังพบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวอยู่หลายประการ จากข้อเท็จจริงและปัญหาข้อวิจยดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาตั้งคำถามการวิจยตามประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางกฎหมายในการห้ามคนต่างด้าวประกอบอาชีพตามมาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 มาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ประกาศกำหนดให้งานบางประเภทเป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำได้ ไม่ว่าจะเป็นการห้ามโดยเด็ดขาดหรือการห้ามโดยมีเงื่อนไข โดยในการกำหนดงานใดที่เป็นงานมิให้คนต่างด้าวทำนั้น ให้คำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพและวิชาชีพของคนไทย การส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย และความ ต้องการแรงงาน ซึ่งผลของมาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดฉบับดังกล่าวส่งผลให้มีการบัญญัติประกาศกระทรวงแรงงาน 27 งานห้ามคนต่างด้าวทำโดยเด็ดขาด เช่น งานแกะสลักไม้ งานขายทอดตลาด งานทำเครื่องดนตรีไทย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาประกาศกระทรวงแรงงานเรื่องกำหนดงานที่คนต่างด้าวทำ

---

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนา และเป็นคนสัญชาติที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันตาสว่าง และ คณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ จุฑามาศ นิสารัตน์และรองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสุวรรณค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงใหม่ คณะ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ศึกษามีความเห็นว่ บทบัญญัตินี้ขัดต่อหลักความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 วรรค 3 ที่ได้บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ฯลฯ จะกระทำมิได้” ซึ่งเมื่อพิจารณาสิทธิในการประกอบอาชีพ จะเห็นได้ว่า เป็น “สิทธิมนุษยชนด้านอาชีพ” ซึ่งเป็นสิทธิของบุคคลที่จะมีอาชีพ ตามที่บัญญัติในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนปี 1984 ดังนั้น จึงถือได้ว่า บุคคลทุกคนสามารถประกอบอาชีพที่ตนถนัดได้โดยที่รัฐจะเลือกปฏิบัติโดยอ้างเอาสัญชาติของบุคคลมากำหนดเงื่อนไขให้ประกอบอาชีพไม่ได้ นอกจากนี้ การที่กฎหมายได้บัญญัติมาตรา 7 ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเกรงว่าจะกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพและวิชาชีพของคนไทย การส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย แล้ว ผู้ศึกษามีความเห็นว่ อาชีพตามที่ประกาศกระทรวงแรงงาน 27 งานห้ามคนต่างด้าวทำโดยเด็ดขาดนี้ บางอาชีพกลับไม่กระทบต่อความมั่นคง เช่น อาชีพช่างตัดผม ตัดผม หรือเสริมสวย งานเร่ขายสินค้า หรืองานเรียงตัวพิมพ์อักษรไทยด้วยมือ การสงวนไว้สำหรับคนไทยจะไม่ทำให้เกิดทักษะ นอกจากนี้ประเทศไทยได้มีการลงนามพันธกรณีภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน ฝึกรอบรมประชากรร่วมกันเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่ ไม่ควรมีการจำกัดห้ามอาชีพที่คนต่างด้าวห้ามทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนต่างด้าวที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศไทยหรือคนต่างด้าวที่มีสัญชาติในประเทศที่ได้ลงนามพันธกรณีภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วยจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2.ปัญหามาตรการในการบริหารจัดการเกี่ยวกับแรงงานที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จากการเปิดเสรีแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ผ่านมจะเห็นได้ว่า รัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวมาโดยตลอด เช่น มีการออกมติผ่อนผันให้ผู้เข้ามาอย่างผิดกฎหมายทำงานไปพลางก่อน ทำให้นายจ้างและแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาโดยผิดกฎหมาย หวังเพียงอาศัยมติคณะรัฐมนตรีในการอยู่ต่อแต่ละครั้ง แต่เงื่อนไขในการเข้าประเทศหรือการขอทำงานยังมีความยุ่งยากสำหรับชาวพม่าที่มีอาณาเขตติดต่อกับไทย ประกอบกับพื้นที่ชายแดนที่สามารถเข้ามาโดยง่ายและปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศพม่าเองที่ทำให้ประชากรบางส่วนเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย สืบเนื่องจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ที่ได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกันเรื่องเสรีภาพในการทำงานและเข้าออกประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันเองนั้น โดยมีข้อตกลงของแรงงานต่างด้าวที่จะไปทำงานในประเทศอาเซียนด้วยกันเองนั้นต้องมีการเข้าเมืองโดยถูกต้องตาม

กฎหมายและจะต้องขอใบอนุญาตทำงาน ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าประชาคมอาเซียนไม่สามารถให้เสรีในการทำงานได้ทุกอาชีพจึงทำให้เกิดปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองเกิดขึ้น

3.ปัญหาการปรับสภาพแรงงานที่ผิดกฎหมายให้เป็นแรงงานที่ถูกกฎหมายไม่ควรใช้เพียงมติคณะรัฐมนตรี การที่พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 มาตรา 8 ได้บัญญัติห้ามคนต่างด้าวทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ และมาตรา 9 ก็บัญญัติห้ามมิให้รับคนต่างด้าวทำงาน โดยที่คนต่างด้าวไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือให้คนต่างด้าวทำงานนอกเหนือจากที่มีสิทธิจะทำได้ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดนี้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงพระราชกำหนดดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า หากต่างด้าวต้องการจะเข้ามาทำงานในประเทศไทย เขาต้องมีเอกสารแสดง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีใบผ่านแดน ซึ่งออกโดยกรมตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงมหาดไทย และใบขออนุญาตทำงาน ซึ่งออกโดยกระทรวงแรงงาน นอกจากนี้ ยังต้องมีใบผู้รับอนุญาตทำงานเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีงานจ้างแล้ว ซึ่งจะเห็นได้ว่า กรณีดังกล่าวข้างต้นการเข้ามาในประเทศไทยแต่ละครั้งยุ่งยากมากอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะประเทศที่ติดชายแดนกับประเทศไทยลักลอบเข้าเมืองมาโดยผิดกฎหมาย ทั้งนี้เพราะการขออนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวมีความยุ่งยากในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติในเรื่องเงื่อนไขในการขอเข้าประเทศ นอกจากนี้ ที่ผ่านมามีการผ่อนผันให้ต่างด้าวที่เข้าเมืองมา โดยผิดกฎหมายทำงานต่อไปได้ตลอด จะเห็นได้ว่า จากการที่รัฐบาลออกมติคณะรัฐมนตรียกเว้นหลักเกณฑ์เป็นครั้งคราวนี้เองที่เป็นช่องว่างทำให้เกิดการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมากขึ้น ทั้งนี้เพราะทั้งแรงงานต่างด้าวมีความคิดที่จะทำงานหรืออยู่ไปพลางก่อน เพื่อรอมติคณะรัฐมนตรีผ่อนผันจ้างงานตนได้ต่อไป หรือพยายามหาช่องทางเพื่อให้ตนเป็นแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายได้ภายใต้สถานการณ์การเมืองหรือเศรษฐกิจหรือปัจจัยอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยหรือห้วงเวลานั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น การออกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563 อนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรเป็นการเฉพาะสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยอนุญาตให้ต่างด้าวที่ไม่มีนายจ้างแต่ประสงค์จะมีนายจ้างแจ้งข้อมูลต่อกระทรวงแรงงานตามแบบที่อธิบดีกรมจัดหางานกำหนด

ผู้ศึกษาเห็นว่า การออกมติเป็นครั้งคราวโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายนั้น แม้จะเป็นข้อดีตรงที่การออกกฎหมายหรือระเบียบนั้นจะทันสมัยและเป็นไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นๆ เป็นการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานต่างด้าวที่ตรงจุด แต่ก็มีข้อเสียตรงที่การแก้ไขปัญหาจะเป็นเพียงการแก้ไขในระยะสั้น เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีมีการเปลี่ยนแปลงไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐและหากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้งย่อมก่อให้เกิดปัญหาความต่อเนื่องของนโยบาย ทำให้เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ลำบากเพราะไม่แน่ใจต่อนโยบายของรัฐ

4. ปัญหาการให้สิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่และทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 54 ได้กำหนดให้สิทธิประโยชน์ให้ผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษซึ่งได้รับสิทธิในการนำคนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร มีสิทธินำผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านใดๆ ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ชำนาญการ คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการนั้นเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร นอกจากนี้ มาตรา 55 ได้บัญญัติว่า ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการนั้นมีสิทธิทำงานในตำแหน่งที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว แต่ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขานุการโดยให้ถือว่าใบอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขานุการเป็นใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว แม้จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ออกมาโดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยให้สิทธิมากกว่าที่พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาคำว่า “ผู้อยู่ในอุปการะ” ในพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 นี้ไม่ได้บัญญัติในบทนิยามว่าหมายความว่าอย่างไร จึงอาจหมายความว่ารวมถึงใครก็ได้ที่ต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลดังกล่าว แม้มาตรา 54 บัญญัติให้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่ก็มีสิทธิอยู่ได้เกินจำนวนและระยะเวลาตามที่กฎหมายคนเข้าเมืองกำหนด เป็นการอาศัยช่องทางดังกล่าวในการพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรไทย

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย จึงมีข้อเสนอแนะ คือ

1. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ในการห้ามคนต่างด้าวประกอบอาชีพตามมาตรา 7 ผู้ศึกษาเห็นว่าควรให้มีการตรวจกฎหมายที่รองรับการเปิดเสรีแรงงานตามข้อตกลงของประชาคมอาเซียนเพื่อลดการกีดกันการเปิดเสรีแรงงาน ดังนั้นควรทำเป็นบทยกเว้นหรือกำหนดเงื่อนไขไว้ในพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 มาตรา 7 วรรคสาม เพื่อให้แรงงานบางประเภทสามารถขอรับใบอนุญาตเข้าเมืองให้แก่คนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยจะต้องสอดคล้องกับประเภทมาตรฐานอาชีพสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Standard Classification of Occupations : ISCO 1988) เพื่อให้การเปิดเสรีทางด้านแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดขึ้นอย่างแท้จริง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงต้องมีการกำหนดสถาบันรับรองวิชาชีพอาเซียนขึ้น ซึ่งพัฒนาจากข้อตกลงยอมรับร่วมกันของสมาคมวิชาชีพอาเซียนเพื่อสร้างสถาบันที่จะกำหนดมาตรฐานวิชาชีพกลางสำหรับทุกประเทศในกลุ่มอาเซียน และออกใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพแก่แรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน การจัดทำมาตรฐานวิชาชีพและการศึกษาของอาเซียนให้อันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อให้ประชาชนในอาเซียนมีระดับมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมกันและสามารถไปทำงานหรือดำรงตำแหน่งในสาขาวิชาชีพได้ทุกประเทศ

2. มาตรการในการบริหารจัดการเกี่ยวกับแรงงานที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จากการการเปิดเสรีแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้ศึกษาเห็นว่าในกรณีที่เกิดประชาคมอาเซียนเต็มรูปแบบมีการเปิดเสรีทางด้านแรงงานเต็มรูปแบบกับแรงงานทุกประเภทรวมทั้งเปิดให้มีการเข้าเมืองระหว่างประชากรอาเซียนสามารถกระทำได้โดยอิสระนั้น จะทำให้ปัญหาแรงงานหลบหนีเข้าเมืองเพื่อมาทำงานในประเทศไทยหมดไป เนื่องจากแรงงานประเทศอาเซียนจะโยกย้ายไปทำงานในแต่ละประเทศได้โดยอิสระจึงไม่มีการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อทำงานอีกต่อไปและ การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองนั้นจะต้องดำเนินการควบคู่ระหว่างนโยบายของรัฐบาลควบคู่ไปกับการเปิดเสรีทางด้านแรงงานให้มีการดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองลักลอบทำงาน โดยการจัดระบบและควบคุมการทำงานของคนต่าง

ด้วยอาศัยมติคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ให้แรงงานต่างด้าวทั้งในและนอกระบบทำการขึ้นทะเบียน พิสูจน์สัญชาติ 3 สัญชาติคือ พม่า ลาว กัมพูชา อยู่ในราชอาณาจักรและทำงานได้ โดยให้จดทะเบียนขอรับใบอนุญาตทำงานกับกระทรวงแรงงานเป็นรายปี และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด กับขบวนการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยและอาญาแก่เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองอำนาจการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักรกองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบกและกองทัพเรือ กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงข้อกำหนดในประกาศนี้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยทั่วกัน และให้พิจารณากำหนดมาตรการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้ประกอบการและนายจ้าง หรือมาตรการอื่นใดอันจะเป็นการส่งเสริมการดำเนินการตามประกาศนี้ให้ คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ตาม

3. ปัญหาการปรับสภาพแรงงานที่ผิดกฎหมายให้เป็นแรงงานที่ถูกกฎหมายไม่ควรใช้เพียงมติ คณะรัฐมนตรี ผู้ศึกษาเห็นว่าควรให้มีให้จัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จในทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตทำงานชั่วคราวให้แก่คนต่างด้าวและจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ซึ่งเป็นคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก และปฏิบัติงาน ร่วมกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้จัดตั้งศูนย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติประกาศกำหนดในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จมีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนประวัติ ออกบัตร ประจำตัว และตรวจสอบสุขภาพคนต่างด้าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้คนต่างด้าว สัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาหรืออยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายหรือการอนุญาต นั้นสิ้นสุดแล้ว หรือทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ไปรายงานตัว ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงาน ต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จในกรณีที่คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่งไปรายงานตัวพร้อมนายจ้างและแจ้งความประสงค์จะ ทำงานเป็นกรรมกร ให้ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จพิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน ชั่วคราวแก่คนต่างด้าวนั้น โดยให้ใบอนุญาตมีอายุหกสิบวันนับแต่วันที่ออก และให้คนต่างด้าวที่ได้รับ

ใบอนุญาตทำงานชั่วคราวสามารถทำงานกับนายจ้างได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ได้รับใบอนุญาตทำงานชั่วคราวตามประกาศนี้แล้ว จะต้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสัญชาติเพื่อการออกใบอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและใบอนุญาตทำงานตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

4.ปัญหาการให้สิทธิประโยชน์นำคนต่างด้าวเข้ามาและอยู่และทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 54 ผู้ศึกษาเห็นว่าควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 มาตรา 54 ในส่วนที่เลขานุการอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรแล้วให้เลขานุการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทราบ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อไป โดยนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าวที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนดมาใช้ร่วมกับ อนุญาตให้คนต่างด้าวผู้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยคนต่างด้าวที่จะเข้ามา อยู่ในราชอาณาจักรได้นั้นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยการยื่นขอหนังสือรับรองคุณสมบัติสำนักงานต่อ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ณ ศูนย์บริการวิซ่าและใบอนุญาตทำงานหรือสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศเมื่อได้รับหนังสือรับรองแล้วให้คนต่างด้าวและผู้ติดตามไปขอรับการตรวจลงตรา ประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ (Smart Visa) จากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ณ ศูนย์บริการวิซ่าและใบอนุญาตทำงานหรือสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศและเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมาย มาตรา 55 ในเรื่องการทำงานในราชอาณาจักรของผู้ติดตามสำหรับคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะให้มีความชัดเจนต้องมีการออกประกาศหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบการต้องมีการรับเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องเท่านั้นเพื่อลดปัญหาทางสังคม ปัญหาชนกลุ่มใหญ่จากแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

เทียนฉาย กระนั้นนท์. การย้ายถิ่นระหว่างประเทศ.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช,2538.
วิชัย โสสุวรรณจินดา และชนินาฏ ลีตส์. กฎหมายการทำงานคนต่างด้าว (พิมพ์ครั้งที่ 2).กรุงเทพฯ: วิญญูช
,2549.